د زړه وینا

د

ګل پاچا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

د الفت ویب پاڼه www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مينه او دوستی- صلح کل

د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.
ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډېر لږ وي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکنبې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوی دا به په څه نامه شایع کېږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعیض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خیالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتیا! وایي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ویلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګویا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوې.

سید شمس الدین مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تنها پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حا ل، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضلیت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولېدله چې د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې وه.
دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.
دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې او ګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړې ده!
دلته دوه هنره سره یو ځای سوی دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.
ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.
دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلېږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعا ل دوه ګښلی مظاهر دی.
د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زمونږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.
اما د الفت وینا!
دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نڅاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!
زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!
د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.
دی د خاصو خاصو افکارو په پروړښت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وینا کې د نوی دنیا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وینا ځنی ږغېږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکایت کوی، اوهغه څه وایي چې نو رخلق یې نسي ویلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وینا) نوم ږدم.

داځکه چې:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجلیات وینم.

رنګینه شعر می مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وینو رود دی.

کابل. جمال مینه. د اسد څورلسمه ۱۳۴۱

عبد الحی حبیبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادي چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډېرکوښښ شوی دی.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وی چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شی. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کېدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځېدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کېږي. په تېر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دی لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲۴۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه مننه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسیني الافغاني څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږېږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آواز په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډېره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترېنه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړېږي.

که چېرې یوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً بې اغیزه څو چنده کېږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورٌعلی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښی ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپېدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه
۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیک	مخ
شاعر	1
ښکلا اوهنر	1
دصلح نړۍ	3
مینه اودوستی	5
صلح کل	7
ابتکار	7
ژوند	8
دمونږ دسفریوه خاطره	9
دهقانی	10
دوطن محبت	11
دوطن پالنه	12
گرانه وطنه!	13
دوطن خاوره	15
سپین غر	16
په باغ کښې	18
آزادي	20
دزړه شکوه	21
دژوند ډیوه	21
پسرلی راغلی	23
دبهارفیض	24
دخزان سندره	25
دمني خاطره	26
په وربل باندې گرد	27
دحسن جلوه	28
ملت اوممملکت	28
لوی افتخار	30
ویده کوجر	32
ناخاپی کانی	33
تنگی اوریا	37
عاقبت	38
زما حال	39
دامیدرڼا	40
لمره!	40

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن ترانه 42
دافغان ترانه 43
ديووالى ترانه 45
دمعارف ترانه 45
استعمارچيان 47
علم او معنا 47
دپلار توره 48
نه ځي 49
ښکاري باز 50
زخمي زړه(۱) 52
دشاعرنظر 59
څه گورم 60
غريب ماشوم 61
خوارحسن 62
همدردي 63
حسن اونظر 64
بېهاى 65
ماشوم 66
غزل 67
دنازمېرمنې 67
په ليلى پسې ځم 69
خومره به ښه وى 69
څه يم 71
زما گناه 71
زما خوب 72
انسان 73
څه جوړشوه؟ 75
عدالت 76
دوه ماموران 77
دحق جذبه 79
خاورې اوگردونه 79
علم اوپوهه 82
سرېتوب 82
همدردي 83
سياست 83
بې قدري 83

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي.. 84
دروح اطمينان 84
صبر.. 84
ددنيا قانون.. 85
يوسف اوزليخا.. 85
فكراومينه 86
آشنايي 86
فكراو كار.. 86
بي خبري.. 87
علت اوسبب.. 87
دهقانه 88
شعر 88
مات كودړى 88
خوشحالي 89
تور او سپين.. 89
شعراو حكمت.. 91
سپين او تور ديوان.. 91
حقيقت.. 92
ثواب 93
دشاعرشعار.. 93
دالفت پيژند ګلوي او ژوند پيښي.. أ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي   څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اوربانډې سوی ستي   دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان   دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان   لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعيسی خوښوي   خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي   دښايست بت ته سرټيټوي

له هرقيده آزاد زنداني   دعشق غم ګنې تاج سلطاني
ورسره شامدام حيراني   سرکښې فکراوخيال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ريبار   خوآرزو ورسره ددېدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار   لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا اوهنر

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دېورپ دافريقې که داسياوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي
دلته فرق دامریکې اود روس نشته

ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي
ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي
پټنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډیوې ځا ی که مسجد که کلیساو ي
ښه آهنګ چې په هرسازکښې و ي موزون د ی

که رباب و ي که شپیلۍ و ي که داریاو ي
نندارو اوتماشوته به ورځمه

دهرچاپه ساز چې ښکلی په ګډاوي
چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی

که زما وي که دتاکه دبل چاوي
ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک

که دچین وي که دهندکه دبرماوي
په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه

یوله بله متفق اهل معنا وي
ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي
په سپین مخ چې توري زلفې راخوري شي

دښایست دډیوې لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپين سره ښه ښکاري سپين له توره
څه به ښه وي چې يوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هريوګل چې په هر رنګ کښې وي زيباوي

ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګوليدلی لاپخوا وي

دصلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپينو زړونه تورنه وي له توره

کرکه نه وي يوله بله محبت وي
ورورولی صلح صفاوي ښه نيت وي

مرورخلق يوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي

بشري دوستي قايمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي

نژادي تويرهېڅ نه وي په دنياکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امريکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي یوه ارکسترا د ولسونو

دګېژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحېح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآیېن کښې وي راغلی

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرڅوک خپل مسلکونه
چې ونکړي یوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره
دجنګ ویره شي له زړونونه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تویول دوینوشرم او پېغوروي
شرمنده ذلیل سرتیټی ظلم زوروي

جګ شي هرچېرته دصلح بیرغونه

شي په سمه لارروان سیاستونه

دانسان زړګی له جنګ اوجګړې تورشي

توره ماته شي اوجوړونه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت

په خدمت خولې کېدل وي شرافت

یوله بله محبت مهرباني وي

د ,,الفت" هیله اوفکر جهاني وي

زه له تاځني ځاريږم ته له مانه

که جداهم وي زماآیین له تانه

مینه او دوستي

مینه ګلزارته بلبلان راولي

بلوډیووته پتنګان راولي

شاه دګدازره ته نژدي کاندي

دخوارجونګړې ته سلطان راولي

که یوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي

ځمکې ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلدارۍ دپاره

په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګېنې مې نیسي

مینه په مابانډې پېریان راولي

ګوره په سپین مخ بانډې توري زلفې

توره شپه ځنګه مهرویان راولي

په ښکلومینه دهرچاراځي

خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواو بې وزلو دوستي

سړی په خیراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا

دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي

صلح وسلام امن وامان راولي

یودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره

خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتورو سپین اوسره دوستۍ خاطرته

سپین مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګوکورکښې سپين اوتورچې ګوري
درته دګډ ژوندشاهدان راولي

صلح کل

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګۍ نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسيږه
له دې ټيټې هواپورته له طيران سره اشناشه
دزمان مکان په قيدکښې اوسيدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبندې فکرخاونده دوهمونو نظربنده!
که ذهني آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته دريدلی يې سرکوزی
ځان دې نه دی پيژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکوريې
بې ايمانه راته ښکارې له ايمان سره اشناشه
چې سړی هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخداې شان سره اشناشه
دجهان تاريخ ته ځيرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ يومٍ هُوَفي شانٍ دی له هرشان سره اشناشه
اور،اوبوسره دې کار دی په خوږوترخوژوندی يې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخۍ کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنګسه کښې چې وي خونس داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوي خوښه په ډولـۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړ دکونډې خریداردی

دیارغېږکښې که وي هرخوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهد خوښ په ریاضت دی
عیش عشرت ځخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهددحق دلاري چې هرڅوک وي
دخلیل په شاني خوښ په سره انګاردی

دکوګل په تنګ قفس کښې زرونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېدې عمرخواردی

ګېدو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې اړې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زره له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیاري کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشاري کا

ژوندمي خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیداښې ښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه ناري کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چېرې راته تېرې کا
ژوندچې هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژونددغلامۍ دې خدای برباد خاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو
غلامان چې پیدانشي باداران به بیچاري کا

دمونږ دسفریوه خاطره

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده
مینه پټه چانه نه ده برالاده
ښکلول غېږکښې نیول دنورومخکښې
که په خوښه اورضاوي څه پرواده
په غلانه دي په ښکاره دي یاراني
نه هجران شته نه دهجرترانې
بې ریباره وصالونه شامدام دي
نشته کوډې نه تعویذنه شکرانې
که په ګل پورې سینه مړي بلبله
که دشونډوښکلول وي یوله بله
نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه
که هرڅاله ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقاني

دهقاني خومره ښه کاردی   هردهقان سړی مالداردی

لري مېړي اوپسونه   شنه پټې اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې   پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو   وينې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته   اوله خپل عالي همته

له سپيروخاوروخپل ځانته   خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشيان پيداکړي   داتياره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبيابان   کړي شاعرته ګلستان

په خوږومېوومرغان   په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه   ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي   که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده   که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی   دهقاني ځه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی   چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان   آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس   داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر   داښايسته ښکلی زيور

ددهقان دکارحاصل دی   پرې پوهيږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تنباکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زیات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپریم نه ویرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخورېږي، غورېږي ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې درومم
دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم

یم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غیرت ګټلی شی به ولې کم خورم

دوطن داعتلاتړی یم ځکه
لکه ګل هره شپه خاځکی دشبنم خورم

زه هغه یم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه یم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړې رڼا مینه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سورى نکړه
دشیرین وطن په عشق کښې یې نامتورته

په خولوبې دتندې که آبیارې کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپېتى
وبه نه شیندې خوږه مېوه هرلورته

که دبادپشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دورورته

دپښبې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوڅ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی ېې حرکت کړه
تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودې که شوه تویه
په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته

دا اوبه چې ته یې ځکې دوطن پی دي
نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچې ایښی په دې تي درسره خوله ده
هغه خوراو وروګڼه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره
لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت“ به بېګانه اوپردي خپل کړې
وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې
جنت دځمکې زره ددنیا یې

ښاغلی تاج ته دایشیایې
وردستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې

تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالي تادی هروخت روزلی

ښه ښه ځوانان دی تازیږولی

کارنامي ستادي تاريخ ساتلی

ستافرزندان دي خومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې

تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن ورونوبياشئ راپورته

دښمن پري نږدئ خپل کلی کورته

دتوري غږ موتللی هرلورته

خوک تینګیدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي ډيرقوتونه

مونږ لاندې کړي ډيرهيوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو

يوموذهب دی ديووطن يو

فخرمويودی لکه يوتن يو

مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ټول قربانیږو

ځای دغیرت دی کله دریږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټی پسې ګرځي خوک په سمه اوغر

دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپیروخاوروپیداکیږي څه چې غواړي بشر

که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیاربانـدې له توروخاوروزرجوړیږي

دکاریګردلاس تنګاکونه ګوهرجوړیږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا

حیف وافسوس دی که آباده نکړي خپله بېدیا

یاپریږدي خاورولاندې پټ خپل معدنونه وریا

څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې

اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې

وری زمونږدي اوشړی اخلوله بل ځنې تل

پوټکی زمونږ دی جوړوي ترېنه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي پې دپرديوبلبل
هرخه لروخوده خالي زمونږلمن اومنګول
راشئ چې وغږووسترګې شاوخواوګورو
ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کينې پکښې رازراز خزانې لټوي
زمونږ ځوانان پکښې دسووو چې خادې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي
ځمکه که کينې نورڅه نکړي جنازې ښخوي
نوروله وسپنې فولاد اوماشينونه جوړکړه
مونږ ترې ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپين غر

چاويل چې کوه قاف نه هغه خوا يوه کلا ده
ښاپيريان پکښې اوسيږي پکښې بل شانته هوا ده
پيره دارېې يوسپين ديودی ورنه وپره د هرچا ده
څوک پردی نشي ورتللی لارېې سخته ده بېشانه
داقصه مې اورېدلې په يووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهیږم هغه سپین دیو   داسپین غردی ننګرهارکښې

دخیبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل څوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمریوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې پې تل ګرځي سپین بازان کوي څارونه

ښایسته له هروطنه   اوله هرملکه زیبادی

تورنښتریې توري زلفې   تک سپین مخ یې دلیلادی

سپین سپیڅلی ښکاره کیږي   ته به وایې سپین سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحریې له کنډوه نمراخیږي له آسمانه

پاس دغره په سرځلیږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آیینه دپرښتوده

تکه سپینه رڼا بریښي   درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه وریدلی په دې ځای سپیڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګیږي

درنوستوروډیوې دي   پکښې هره شپه بلیږي

له صیاده ویره نشته   زرکې خاندي هوسیږي

دپښتون لویه ځانګوده کانوګټونه تیاره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته يې بهېږي جړوبی اوابشارونه
دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه
ښه لمن لري سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه

ښايسته ښې منظرې دي پښتانه يې ننداري کړي
دسپين غره تورې لښکرې دنښتروبې پيرې کړي

دامتل دی پښتنوکښې په لوی غره دخدای نظروي
دسپين غره دپاسه ځکه تجلی شام وسحروي
نمر لا څرک نه وي وهلی درنا هلته اثروي

کوه طورغوندې ځلېږي خوافسوس چې موسی نشته
چې الهام ورځخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو
شين سحراوشوروشرو دمرغانو
په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې
هرطرف ته دبلبلوترانې وې
يومرغه ويل داخومره ښه دنياده
ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

په دې شنوپانوکښې ژوندپرغنیمت دی
ددې باغ خوږې میوې څه لوی نعمت دی

مګرویره ده په کارله صیادانو
له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنکه کړی په مونږ دوی دغه فضاده
ددوی وصف ګوره یسفک الدما ده

یوبندې کړي په قفس کښې چې ویېږه
بل په سره اوربانډې نیسي چې کړیږه
کاشکی نه وای پیداشوي انسانان
دادسختوسختوزړونوخاوندان
له بل لوري ورته غرشو داخه وایې
ته چې دغه شینکی بڼ دارنګه ستایې
داخوخپله هسې نه دی پیداشوی
انسان دپرزیاراوزحمت پکښې ویستلی
که انسان نه وی دا باغ وچه میره ده

بنایسته کړی خو انسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کیږي
داګلش په سپیره دډاګ بانډې بدلیږي

په جهان کښې که بې رحمه صیادان شته
ورسره دپرزیارویستونکی دهقانان شته
که یووینې تویوي اوخونریزي کړي
بل په کارکښې شي خولې عرقریزي کړي
دیوه لاس کښې که توره اوتوپک دی
دبل لاس ګوره تباکوخخه دک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومينو ننددارچيانو
هېروئ مه کاراوزياردباغبانانو
دهقانان لري په تاسوډېرحقونه
دهمدوی دلاس پيدادی داګلونه

آزادي

په شړی کښې ښه يم زه آزاد فقير
نه ورېښموکښې چينجی غوندې اسير
په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس يې وي حرير
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد يم
يووېښته به يې ورنکړم په کشمير

په ويجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهير
چې مرغان په هواوينم چرګ په ځمکه
راته ياد داسارت شي بدتاثير
همېشه اسيرمرغه دي خوړل شوي
اوبنکې يې بالښت دخان اومير
له لينډی داسارته چې ثوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تير

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه دېردي ګلرخان نشته   دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره   دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ دېردي   مينه پالونکی آشنايان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم   تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډوميدان جوړشوی   ميدان دفکردجولان نشته

په اديرو به ګلان راشنه شي   په مړوتاثيرنوردباران نشته

په خوله دېربنه دی زړه پې بنه نه دی   بنه فکر نشته بنه ګمان نشته

مين په ګټه زړه شي دګټې   سنګدلان دېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان دېردي   دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مريونه

آزاد هوس نه يوانسان نشته

دژوند ډيوه

شپه دوصل وه مجلس وديارانو

دمينو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډيوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتابه و چې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اوربانده نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندي لرې
کړي پيداځانته دروح نوري وزرې

کوم زړه سواندی ورته ویلی ګوره سوزې
ژوندون ښه دی په دنیاکښې یوځوروځې

دومره پاتې شه چې ووینی سباته
په رڼاورځ یوځل وګوری دنیا ته

پتنګ ووې زه مین په دې رڼا یم
له قدیمه په ډیوه باندې شیدایم

زما ژوند لکه ډیوه دځان سیز ل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېد ل دی

ډیوه هغه وخت ژوندۍ وي چې بلېږي
مري هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي

زمونږ مړګ اوژوندله نوروفرق لرینه
له سېزلو نه نجات دی زمونږ مړینه

سوزوساز د زندګۍ ښه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړینه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراونه نه ویرېږم
دخلیل په شانی سرولمبوته لویږم

پسرلی راغلی

باغوانه زیری مې دربانديې پسرلی راغلی
وخت دګلانواوموسم دېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده
که دښادی په ورځ دسروزروتالي راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې څان پکښې سوسن پټ کړی
که له جنته دخلعت ښایسته کالي راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی بانديې دازیری کوي
چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جوني ګلانوپسې
دفرش دپاره غورو رغوته شنیلي راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بریالي راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیایي راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښې ګوره حمل[١] په غوایی شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړي له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره

په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره

دغوټۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټي سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کور ودان وي له باغوانه سره

---

١ : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اوډګېږی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چیرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼي ورځ په ورځ ګوره زیړیږي
سرسبزي اوتازه ګي بې وبايلله

پاڼي ریږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سېره سیلۍ ولګېدله

زیړي پاڼي چې ریږي خو رالوېږي
ځکه اخلي رخصتونه یوله بله

هغه پاڼه سیلۍ ویوړه کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغریب ټاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانوکډې لیږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه یې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته یې ساتې دیخنۍ له چپاوله

ستاوبه لکه غومبسې چیچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده
دګل پاڼه دي خزان نه وژغورله

دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي
ګل دي اخلي خراجونه له وربله

بېدايان دي هم هواته هوسېږي
درروان دي ګرنديوکښې په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهاره
برکت اوخيردي زيات شه يوپه سله

زېرنارنج دي په شنوپاڼوکښې داوايي
په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه
راشئ! وګورئ دزېررنګ عالمونه

داچې باغ کښې طلايي رنګونه وينئ
که پوهېږئ خپل قيمت ښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله
ونوبوټوطلايي کړه جامه خپله

په طلاؤکښې ډوب شويدي باغونه
په دولت مينه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زېړي پاڼي راتوېږي
سورتنور دغريبانوپرې تودېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرمۍ کښې که یخ سیوری دراحت و

په سړوکښې سره لمه ده چې بلېږي

☆ ☆ ☆

کله ګل کله مېوه وي په باغوکښې

کله سیوری کله اوروي په دېروکښې

کله پاڼي دي په کارکله لرګی

هرڅه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځای پاس په وربل شه

له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه

دلاله زړګی شه تورله ډېره غمه

له ناکامه دصحرالورته مایل شه

نرګس زېړشه له ارمانه شینکی باغ کښې

چې داځای وحق زما ولې دبل شه

آسمان هم له قهره شین شه چې داولې

په معنې کښې جنګ له مانه یوپه سل شه

دعاشق بری په عجزاوپه نیاز دی

چاچې کړله سرلویی راته خجل شه

زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې

همدغه عمل دده مخکښې حایل شه

داخاکې تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې

د „الفت“ په ژبه داسې وستا یل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې پې ستا ښه بشرولید
دنرګس سترګې خوستا په لورکږې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غورېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی وېوور
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راخرګندعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غونډي سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځې یې لیندی بانه یې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لاربښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت اوملکت

یوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پانه یې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پیداديوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له يوې ويالې اوبه ورته راتللې
په يوه هواکښې ټولې لوېدلې
ددې ټولويوخزان اويوبهار و
ښه اوبدېې وشريک يوبې واکدارو
ځينې جګې ځينې ټيټې کوزوپاس وې
لکه ګوتې ديوه وجوددلاس وې
چامېوه لرله چا ښايسته ګلونه
دچاسيوري و ډېرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمڼې اوناک توپيرله ورا معلوم و
له يوه سره لويي وه نورڅه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وې پکښې څورازه

هرمرغه موپږانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و يوه چمن کښې
لکه وي چې ولسونه په وطن کښې
هريوبوتی پخپل ځای کښې سربلندو
دباغبان سترګوکښې هريوارجمندو
په حقونوکښې يې نه وڅه توپير
ماليارويه هرې ونې ډېرزهير
يوله بله يې په هرحال کښې شرکت و
په تمامه معنی يوصحيح ملت و
لکه باغ يوملکت وګڼه وروره
پکښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډېرې خوباغ يودی که پوهيږې
که وي بل رنګه فکرډېرغولېږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه ورونړه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غرونه بېل خويونه

مګر دواړه اوسېدونکی دیوکوروي
دیوې سترګې په کورکښې سپین او توروي

لوی افتخار

زمانه ږدي په هغه سردافتخارتاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېرې لویې قربانۍ پیداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېر دي خوهرکار ګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره
داستبداد او استعماردبربادۍ دپاره
دحق ګټلو او دخپلې آزادۍ دپاره
دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړۍ دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګیالي يې کوي
په آزادۍ مین ځوانان او توریالي يې کوي

مري عالمونه هره مرینه افتخارنه دی
دهرچامرګ دشجاعت اوعشق یادګارنه دی
دپټنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هیڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصـــــورمرګ بــــه ســــتايل کېـــږي پـــه دنياکښــــې مـــدام

پـــه هرنظرکښـــې بــــه حقيــــروي مــــرګ او ژونـــدد غـــلام

پـــه ځـــان وژلوکښـــې ژونـــدون دنـــام ونـــګ وینمـــه

لـــــوی افتخــــاردآزادی دپـــاره جنــــګ وینمـــه

دېـــره شـــانداره کارنامـــه پـــه هغـــه درنـــګ وینمـــه

چـــې دمظلـــوم لاس دظـــالم پـــه وینـــو رنـــګ وینمـــه

هلتـــــه چـــــې ظلـــــم، تجـــــاوز، فرعونيــــت وي ولاړ

پـــه مقابـــل کښـــې يـــې همـــت، ننـــګ وغيـــرت وي ولاړ

حقيقـــــت تـــــريخ دی مګـــــرزه انکـــــارکولی نشـــــم

جهـــان مـــې وينـــي چـــې زه ځـــان قربـــانولی نشـــم

دپښـــــتنو درانـــــه نوموړنـــــه ښـــــه ســــاتلی نشـــــم

دپنجـــابي مخکښـــې پـــه برېتـــولاس وهلـــی نشـــم

ډېرپورتـــه ګـــورم چـــې دپلارنيکـــه يادګارتـــه ګـــورم

ډېرښـــکته ګـــورم چـــې خپـــل تيـــت ژونـــداو روزګارتـــه ګـــورم

اوس لـــــه پښـــــتو نـــــه دچـــــاويره دچاډارنشــــــته

هغـــه غيـــرت هغـــه هيبـــت هغـــه وقارنشـــته

پـــه زړوتنوکښـــــې يـــــوتن هـــــم فداکارنشــــته

ځکـــه پـــه حـــق دپښـــتنو بانـــدې اقرارنشـــته

هغـــه بـــه څـــه وي چـــې خپـــل حـــق پـــه چـــامنلی نشـــي

يادخپـــل حـــق دپـــاره ځـــان قربـــانولی نـــه نشـــي

پـــه باجوربانـــــدې راغلـــــی څـــــه بلاوينمـــــه

لـــه باجوړنـــه جـــــوړه شـــــوی کربلاوينمـــــه

پـــه پـــاک نامـــه ډېـــره ناپاکـــه نارواوينمـــه

دبـــل پـــه زورمســـته مغـــروره مارشـــالاوينمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړيو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزايردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خيال لري

خوپښتانه په قرباني ښکې لږ نيمګړی وينم
دغه دتېروخت توريالی څه قدرستړی وينم

ويده ګوجر

دسيندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګڼوځنګلوکښې په شنو دروکښې
يو دوه ګوجرومېښې پوولې
هريوه خپلې مېښې روزلې
نه يې بل کاروانه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښه وڅارو
دشپې به هم لاوېش اوبېدارو
پس له څوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زيات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
يوساعت خوب يې زيان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عيب وي له يوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې رڼولې
شپې یې په ویښه سباکولې

وروسته دخوشپوله بیداری نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبی نه

خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندی

یوتن خوب وېوورنصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو

د دواړومېښې وزیرېدلې
سپوږمۍ اوستورووړته کتلې

چې ویښ ګوجرکړې مېښ کتې ته ولې
له خپلومېښولاندې راټولې

څه یې چې ټول کړه هغه یې خپل شوه
نرکټې واړه دهغه بل شوه

هغه چې ویښ شوسباله خوبه
ویې لیدله دارنګه لوبه

تپوس یې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی

داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده

ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکټې راوړینه

څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بیامتلونه

ناڅاپي کاڼی

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

احترام مې تل ساتلی دانسان دی

شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی خوک مې نه دی آزارکړی

رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي

بدمې چاته کله نه دی رسېدلی

په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حا ل کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم

دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

یوناڅاپه راځي کاڼی له هوا

نلري دبې ګناهوڅه پروا

لویږي زما په سرله لاسه دتقدیر

په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسېږي راته ضرر

تصادف دی بېشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن

زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن

بل پري غږکړخبرنه یې له خپل ځانه

شکایت کړي له تقديراوله آسمانه

تا به هم کله وي کاڼی غورځولی

یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل

دی دهرچاخپل عمل دلارې مل

کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام

سنجیده دي دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه ګڼې فلک

مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسیږي درته هرڅه لړاوډېر
دهغه سبب وي پېټ درنه یاهېر

ته یې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه یې دتقدیرله پېټ حکمته

بدمدام درته له خپل لاسه رسیږي
اورله خپلې لمن شامدام لګیږي

ښه رسیږي درته تل له لویه خدایه
چې راضي نشې هېڅکله له همایه

ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقدیرپه کارو باندې نېک ګمان شه

چې سړی لږڅه په فکردتحقیق شه
خپلوتېلوحرکاتوکښې عمیق شه

ورپه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولی ویوکانی له خپل بامه

یوناڅاپه ولوېدلی په چابانېدې
چې ولاړوبې خبره تېټ دلانېدې

همداکانی وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره یې ډېروګرزولی

چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې پې دی وپرې ویشتلی بې ګناه

لاس یې برنشو موده شوه ډېره تېره
قهرېې سوړشووېلې ځه تېره په تېره

زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه

نویې کانی له خپل کوره کړګذار
خبرنه وچې راځې څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پري لګېږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بې ګناه
دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان
بې احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقديره شره هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
که دي ولي دتفاوت وکړه ګله
نه اوبدانسان ټول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مکافات وي له عمله ځني زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي ټيټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وکړي هغه به ريبې تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ويل
داحسان جزابه ووينې احسان
دبدی جزابه هم درکړي آسمان
نوردې خوښه چې اغزي کري که ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دي خپل زړګی دکردپاره ښه که
پکښې وکره ښه تخم د,,الفت“
نو به ووينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

لــــه خپـــل خـــــدای ســـــره اخــــلاص پـــــه زړه کښــــي ســــاته
لـــــه مخلــــــوق ســـــره يـــــي هـــــم کـــــږه مينـــــه زياتـــــه

تهکی اوریا

تــــــــادکوم فرعــــــــون دظلـــــــــم ســــــــحرمات کـــــــړ
چــــــي پــــــه لاس کښــــــي ګرځــــــوي ښـــــــکلی امســـــــا
د کاغـــــــذ پـــــــه ګـــــــل بلبلـــــــي نـــــــه ټـــــــوليږي
راشـــــــــه پرېـــــــــــرده نورکارونــــــــــــه دريــــــــــــا
اورلړونـــــــــی غونـــــــــدي ســـــــــوی اوتـــــــــک تـــــــــوريي
اميدمـــــــــــــه لـــــــــــــره دخپلـــــــــــــي زرغونتيـــــــــــــا
ښـــــه اوبـــــــدحق ونـــــــاحق چـــــــي معلـــــــوم نشـــــــي
تــــــوره شــــــپه ده ورتــــــه مــــــه وايــــــه ســــــبا
چــــــي لــــــه نوکــــــه ترکوتيــــــه ټــــــول غــــــرض دی
دانســــــان پــــــه نــــــوم يــــــادېږي خــــــه بــــــلا
خپلـــــــــــــه ګټـــــــــــــه اوضررخيروشـــــــــــــــربولي
دانســـــــــــان دقضـــــــــــــاوت دغـــــــــــــه معنـــــــــــــا
انســــــان خـــــــوک دی زه يـــــــي دومـــــــره پېژنمـــــــه
چــــــي حيــــــوان نــــــه بېلــــــوي ځــــــان پــــــه وينــــــا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ويلو
نوم پرې کښېږدي درواونارو

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی
غول ديوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حيران شم
دادنيا دهٔ کېده وڅه تماشا

په حراموناروا سړی ته ورشي
څه لولی اوبې حيا ده دادنيا

عاقبت

عاقبت به يې سېلاب داوښکويوسي
چې خواران اوغريبان چاژړولي
نن سبا به داقبال له تيلې کوزشي
چاچې ستړی اوستومانه ځغلولي
زمانه به يې دنورو خندنی کا
چې يې هروخت په خوارانو دي خندلي
شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي
بلبلان يې چې په باغ کښې ژړولي
له دې خرآسمانه هروخت ږلې اوري
وري سېلاب دزمانې واړه ښاغلي
دښايست بهارخو ورځې وي دنياکښې
بياله نازه راکوزېږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرخه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپړلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په څوکرته

تېت وپاس خړاوروښانه ماليدلي

ځکه مازېره بل عالم پورې تړلی

دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه   څومره ډېرکارلرمه
يمه پښيا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه   بېره تلوارلرمه

ملګري تللي زه وېده پاتې بېدياکښې يمه   غره اوصحراکښې يمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه   يوکودې جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي   په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه   خدايږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا   هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه   ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال   اودخپل جاه و جلال
زه هېڅ شی نلرم په تېروافتخارلرمه   دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی   زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه   پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرڼا

نوی دوردی راغلی　　یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي　　چې دوخت تقاضاوینم
توره شپه په ختمېدوده　　رڼا پېي دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرکوره　　نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې　　نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل　　راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی　　شاګردان پېي ولسونه
تا څه زده کړه له دي عصره　　ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنژدې دی چې به څه درنه جوړیږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوال دې معلومیږي

سوال د دمرګ او دژوندپېښ دی　　مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې　　نورسپوږمی ته ځي روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه　　چې نورتول تري ګرېزان دي
لږ څه وغوره ستركې　　چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لا خره وینم خاروی ځي له تانه وړاندې
ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانډې

لمره!

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکیږي

په رڼا دې زموږ مخه رڼا کیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسمسوردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی

نتیجه ستا درڼا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی

تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته

زمونږ زړوکښې ایښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده

ددې ځمکې هریوبوټی لویوې ته
دباغوخامې مېوې راپخوې ته

لویول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده

سپینې واورې دې اوبه کړې غرو رغوکښې
بیادې کړه روان رودونه په شېلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره

دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمریې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې

ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لسه وینم زیات دژوندبنیاده!

پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهمداوطن دی

آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثاروډکه ده داکنده

نورومونږ ځنې اخیستي تل الهام دی
مونږ ډېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیـدلی دی بامیـان اوهـېده دواړه
درتـه ګـوري هنـدوکش پـه هسـکه غـاړه
خیرخانـه ده کـه غزنـي کـه سـرخ کوتـل دی
منـدېی ګـک اولښـکرګاه روښـان مشـعل دی
وه زمـونږ ډېـوه پـه هروخـت کښـېـي روښـانه
درویـزه کـړی هرچـازمونږ لـه خوانـه

دوطن ترانه

وطـن دی کورزمـونږ دسـترګوتورزمونږ
اوبـه یـې دي لکـه شـودې دخپلـې مورزمـونږ
وطـن دی کـور زمـونږ
دوطـن خـاورې دي زر، تـرې پیـداکیږي ثمـر
دی نمـک خـوردې وطـن پـلاردی کـه مـور زمـونږ
وطـن دی کورزمـونږ
کـه یـې آبـاد نکړوخپـل ځـان بـه ښـاد نکـړو
ددې کالـه ده خرابـي یولـوی پېغورزمـونږ
وطـن دی کـور زمـونږ
پـه کاراوزیـارد هرچـا جـوړیږي ښـکلی دنیـا
دوطـن سـترګې منتظـرې دي پـه لورزمـونږ
وطـن دی کـور زمـونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشـــئ چـــې وكـــړو خــــدمت پــــه ځـــان قبـــول كــــړو زحمـــت

كــــوي خـــــدمت دخپــــل وطـــــن ګاونــــډيان نورزمــــــونږ

وطـــــــــــن دی كـــــــــــور زمـــــــــــونږ

راكــــوي مونږتــــه وطـــــن هرڅــــه چـــې غــــواړي بـــــدن

آب ودانـــــــه ده دوطـــــــن قـــــــوت او زور زمــــــــونږ

وطـــــــــــن دی كـــــــــــور زمـــــــــــونږ

پــــــه مــــــونږ حقونـــــه لـــــري هررازپورونـــــه لـــــري

بايـــــدچې داحــــق كــــړي اداوروي كــــــه خورزمــــــونږ

وطـــــــــــن دی كـــــــــــور زمـــــــــــونږ

وطــــــن محبـــــوب دی زمـــــونږ ،وطــــن مطلـــــوب دی زمـــــونږ

كــــه يـــــې ونـــــه ســــاتوله نــــورو،مخ دی تورزمــــــونږ

وطـــــــــــن دی كـــــــــــور زمـــــــــــونږ

پــــه دې هـــــوا لــــوبيږو پـــــه دې مينـــا مســــــتيږو

خـــــدای دې مـــــدام لــــري دابــــاغ وبــــن سمســـــورزمونږ

وطـــــــــــن دی كـــــــــــور زمـــــــــــونږ

دافغان ترانه

تــــــل دې ســــــــرونه زمــــــــونږ اوچـــــــــت وي

تــــــل دې ســـــــاتلی پـــــــت اوعـــــــزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخـــــــــت دې دلتـــــــه شـــــــان وشـــــــوکت وي

ننـــــــګ وغيــــــــرت دې زمـــــــــونږ دولـــــــــت وي

دوطـــــــن عشـــــــق دې وي زمـــــــــونږ زړوکښـــــــــې
ځـــــــــــاى دې دده وي دقــــــــــام ليموکښـــــــــــې

تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي بيـــرغ زمـــونږ دې لـــوړ پـــه جهـــان وي

افغانســـــــــــــتانه تــــــــــــل دې ودان پــــــــــې

لـــــــــه غليمـــــــــانو دې پـــــــــه امـــــــان پـــــــې

تـــــه دې ســــــرلوړى تـــــل پـــــه جهـــــان پـــــې

زمـــــونږه ځـــــان پـــــې پـــــه مـــــونږه ګـــــران پـــــې

هرڅـــــــه بـــــــه ځـــــــارکړو ســـــــتا لـــــــه هوانـــــــه

ســـــــــــتاله عزتـــــــــــه لـــــــــــه اعتلانـــــــــــه

تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي بيـــرغ زمـــونږ دې لوړپـــه جهـــان وي

پـــــه حـــــق مـــــين يـــــو د حـــــق پـــــه خوايـــــو

دښـــــــــــمن دظلـــــــــــم دنـــــــــــــاروا يـــــــــــــو

آزادي ســـــــــــــــــــاتوآزادي ســـــــــــــــــــتايو

ســـــــريه وطـــــــن ږدو پـــــــه ننـــــــګ فـــــــدايو

نـــــــه ظالمـــــــان يونـــــــه مظلومـــــــان يـــــــو

ښـــــــاغلى نســـــــل مـــــــونږ دافغـــــــان يـــــــو

تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي بيـــرغ زمـــونږ دې لوړپـــه جهـــان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیووالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوریوچي آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادېږو   په یوه بېرغ ټولېږو
یوله بله نه بېلېږو   په یوه وطن ځارېږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان

آزادي زمونږ لېلاده   آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تېره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوږزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بي علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښي دعقل په کوخوکښي په غېږه دپښتوکښي

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن رابانـدي ګران دی
بي علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو مين په اعتلا یو دهرمرض دوا یو

په لوړدترقی ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بي علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو د غیرت په ځای کښي سرورکوو — هم مال وزرورکوو

دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو — ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه واېي — ملی آیین نه واېي

مونږ خپلوتوروته دسرووینوجوهرورکوو — اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ — دافریضه ده زمونږ

دخپلواکی درس خپل اولادته مکرر ورکوو — دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره — دآزادی دپاره

دپښتون کاردی ځکه لاس کښي توره سپرورکوو — زړه زرور ورکوو

تجاوز نه کووپه نوروباداري نه کوو — ستمګاري نه کوو

دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو — په وطن سرورکوو

دآزادی دښمن چي هرڅوک وي ناښاددي وي — خواروبرباد دي وي

مونږ دپنجري اسیرمرغه ته بال وپرورکوو — آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچيان

جالونه شته دامونه شته بانښې لري تازيان لري
پښتونه ستا نيوو لره مارشال دپاکستان لري

سيسۍ ولي هوسۍ ولي ورې ورې مرغۍ ولي
ددوى له دامه خلاص نه دي هغه سيندچې مايان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسيران لري

غرڅه ترې تښتېدى نشي مرغه ترې الوتى نشي
هېڅ وارېې خطانه درومي پخې سترګې ښکاريان لري

که زانې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوى له لاسه وينوکښې شتکى ډېرمرغان لري

نيول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وربتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وينمه صياد دام غوړولى دى
په غرونوکښې ليوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنى کله پټېږي په لباس کښې
عيب بې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدى

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايسته لباس په غاړه دې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګېرې
که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ يې ژېړدی
بې کما ل که لري ما ل هرڅومره ډېر
له احتیاجه نه خلاصيږي بل ته اړدی
که اغوستې يې پوټکی دسموروي
خلق يې پېژني له سترګوچې ګيدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت خوک
باور وکړه چې له هرچاځني لوړ دی
که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظیم او احترام دقدر وړدی
بحرڅک له مرغلرو چوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره

په چت کښې وینم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار
توريالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تیکی ډېرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
یو وخت يې ډېرشان وشوکت درلوده
تېره خنجرونوم يې و ذوالفقار
دغسې نه وه چې داوس يې وینم
په ډېروزرونوکښې يې ابنسی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلیم سترګه سوزېده ورځینې
په غزاګانو کښې یې نه و مدار

اوس دلرګی په شان په چت کښې اېښی
نه وینې خوب کښې هغه لیل ونهار
هیڅ په کارنه ده وخت یې لاړه تېرشه
خوته یې بوله تاریخي افتخار
چې زماني نه څوک شي روسته پاتې
شي تاریخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

درونـدوالی غرونه ، پښتونواله پښتنونه نه ځي
تـوروالی شپو نه رڼایې دلمر شغلونه نه ځي
دآزادۍ په لارکښې سراوما ل که لاړشي زمونږ
مونږ پتنګان یوپتنګان بلوډیوو نه نه ځي
څو قرنه کېږي توره لاس کښې د افغان وینمه
د توري بریښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي
دپلار نیکه څنګ کښې مو توري معلقې وې تل
دپلار نیکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي
دبابا ګانو اونیکونو دلاس نښه ده دا
دتوري قدر زمونږ سترګواولیمونه نه ځي
د پخوانیو خوی عادت مونږ پرېښودلی نشو
د ښکار عادت د باز باښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـــې لمبـــې زمـــونږ پـــه زړوکښـــې کـــه مـــړې شـــویدي اوس

بيابــه تــازه شــي مــړه اورونــه لــه ســکرونه نــه ځــي
بيابــه اور بــل كــړو دظــالم اوددښــمن پــه خونــه

دانتقـــام جذبـــه زمـــونږه لـــه ســـينونه نـــه ځـــي

كـــــه پـــــه برهـــــان اودلايلوفيصـــــله ونشـــــوه
غوڅـــــه اوپرېكـــــړه دچړوتوړولـــــه خولونـــــه نـــــه ځـــــي

ښكاري باز

بـــــازنيولى پـــــه منګولوكښـــــې سيســـــۍ وه

خونـــــدوره مـــــزه داره ښـــــه مـــــړۍ وه

چـــــې بـــــې راوړه خپـــــل خاوندتـــــه ســـــلامته

بـــې څـــه طمـــع بـــې احســـانه بـــې منتـــه

چاويـــــل ورتـــــه چـــــې اى بـــــازه نادانـــــه

څـــــه ليـــــدلى تالـــــه لاســـــه دانســـــانه

چـــې پـــه لاس كښـــې وركـــوې پخپلـــه ځـــان تـــه

ورتـــــه نيســـــې دهواپرنـــــدګان تـــــه

ولـــې بـــل مرغـــه نيـــولى لـــه غـــړۍ تـــا

ولـــې وركړلـــه انســـان تـــه دامـــړۍ تـــا

تاپخپلـــــه ولـــــې نـــــه خـــــوړه هواكښـــــې

پـــاتې نشـــوې ولـــې دې لويـــه فضاكښـــې

لـــه پنجـــو د بنيادمـــه چـــې شـــوې خـــلاص تـــه

څنګـــه راغلـــې ورتـــه بياپـــه ډېـــراخلاص تـــه

قـــدرت تـــاله دركـــړى لـــوى وزرونـــه

ستـــا پروازلانـــدې خـــداى كـــړى اوچـــت غرونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارښې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شي ته کولی

څه احتیاج لري انسان ته په نړۍ کښې
څه فایده لیدلي تا په غلامۍ کښې

چې له دې هسکې فضا را ښکته کېږي
دانسان حضورته خپله راتېتېږي

پټې سترګې تار په غاړه زندګي کړي
بل دپاره ښکارکوي خوشې خواري کړي

په کوم تاربانديې ترلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابیل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې ایښی ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقرر کړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجودووی منقاددی
انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی
اس دده په سورلی ګوره چې مستي کړي
اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي
په الفت سره تابع وحشي حیوان شي
ښه ملکری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(١)

زړه يې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي — ای زما زخمي زړګیه!
مرورله ټول جهانه — ګله من له خپل پردیه
بیا ګوم غم درته پېښ شوی — دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جداېې — که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړېږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالیږې نه هېڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته — ولې شپه او ورځ څوریږې
راته ووایه څه غواړې — په څه باندې خوشحالیږې
په کوم ښکلی مخ مین یې — که دچاپه غم کړیږې
له اسمانه دې زړه شین دی — که انسان څني ویریږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مرورېې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

١:: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ١٣٢١ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډېلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو
التفات اووفاغواړې
که دنازنعمت خاوندنه
مروت اوسخاغواړې
یاپیاله له میوډکه
له پیمخې اشناغواړې
یاسازونه سرو دونه
یادمینې دنیا غواړې

دسکوت طلسم مات کړه راته وواېه احوال خپل
له هېچانه مه وېرېږه کړه ښکاره ارزواما ل خپل

ددردمنوپه حال ژاړې
که په کونډویتمانو
شپه او ورځ دې په غوړوکښې
وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړې
په فریادبې نوایانو
هرطرف نارې سورې
دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښې
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښې

ژاړه ژاړه خودې توان دی
وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښې توته وړی
که آشناکه ناآشنادی
انسان کله خبردارنن
په روا اوناروادی
دوست دښمن نه معلومېږي
ورورد ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتې په انسان کښې

توره شپه توره بلاده
که لوګی دغم داوردی
چې بل شوی په جهان کښې
ددنیا پرې سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی
مخ دځمکې پرې تک توردی
یادغم توره کېږدی ده
یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسېدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه

محاذونه دجنګ جوړشوه
په هرلوری هره خواکښې
فولادي اسمان جوړکړی
طیارو پاس په هواکښې
دګولیو بارانونه
ځکه اوري په دنیاکښې
بې له سروونوڅه نشته
دشپوورځو په میناکښې

دسروونوعکس پرېووت داسمان په کناروکښې
فسادونه شوه برسېره بحرو برغرو او رغوکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده   پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې   لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي   ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!   په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کېږي

دادنیا په حقیقت کښې   ژړوونکې افسانه ده
که پخواشرابخانه وه   نن دوینو پیمانه ده
سورګلزارېي ډک له اوره   دبلبلواشیانه ده
په سینګارېي مه غولېږه   یاقفس یازولانه ده
پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي   بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري   لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزمانې نه   بوی دوینو پورته کېږي
دمرګی دوړی ستر ګې   په هیڅ شانې نه مړیږي
نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښې دي دامونه
ددنیا مزاج بدل شو   رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بېخې نشته   ددې خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه   دهوا ښپووړموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته   نه په خاوره نه اوبوکښې
دشبنم په ځای په ګل ولوهوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه
ددې عصرانسانان اوس   لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبي   میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن   دفولادونهنګان شول
دخوړې مړی دپاره   پخلا سپي اوفقیران شول
دیوسف په وینو باندې دلیوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادې تېرې چړې دي
دجګړواوجنګ میدان کښې   دي د تندر آوازونه
رڼا ورځ پې توره شپه ده   لیده نشې آسمانونه
دفولادو رسالې دي   که دسره اورسیلابونه
ځمکه ریږدې له هیبته   چې پرې ګرځي لوی ټانکونه
نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول بې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سيرته — عالمونه دجهان شوه
خوک له لورې هلاکېږي — ځيني کونډې يتيمان شوه
هيوادونه نيول کېږي — ولسونه اسيران شوه
ځيني پريوتل له تخته — ځيني ځيني تاجدارا ن شوه

جورقيامت دی په دنياکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړي — دنفاق اوريکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه — وروردبل ورورما ل ته غل دی
دوه خوازه ياران چې ګوري — يوه بل ته اينسی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې — ته به وايې چې منقل دی

دامتل مې اوريدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښيارکړه

هرسړی مطلب اشناشو — دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړخوک پخپل عهد — نه خجل په خيانت دی
خوبې لاس برنه وي دوست وي — چې لاس بر شې بل حالت دی
خوک په دروغونه شرمېږي — دا عجيب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
ماليدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنياکښې — بل قانون کله چليږي
نقشه هره ورځ دځمکې — په قوت او زوربدليږي
چې قوي اوزورور دې — پخپل حدکله دريږي
يووطن په زوراوجبر — بل وطن سره ګډيږي

ضعيفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حيوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زماورور — ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنياکښې — زندګې شوله محاله
ضعيفان خلاص بداي نشي — دفريب مکرله جاله
بې له تورې خلاصی نشته — ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو نډون کاندې چې له مرګه نه ويرېږي
مال وسرېې په امان وي چې له خپل سره تيرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي — تينګ په ننګ ناموس اودين شه
اوراوبوته غورځوه ځان — فولادې اوآهنين شه
ښې تېرې پنجې پيداکړه — لکه بازاوياشاهين شه
نه وايمه چې بلبل شه — ياتوتي غونډې رنګين شه

ځيرپښتون شه دامتل دی خنکه غرهسې کربوری
کړه سرې اوتودې تيرې داتعليم کړې ژمې اوری

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی   ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره   دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنردی   توریالی موافلاطون دی
فیصله دتېغ په ژبه   دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیددی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوخېږي

توره حق اوحقیقت دی   شریعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو   بې له دې نه سباکېږي
همدغه شرف یې بس دی   چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه   ورنه خوف اوحیاکېږي

توریالیو په حضورکښې سرټیټ کړی افلاطون دی
دتېرې توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره   په دیناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي   چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې   حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي   په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تېره توره   په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي   دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره   داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي   دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشر دقران ده

په قوت دتېرې تورې   له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم   سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوریالیو   خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام یې   په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک   که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې   که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا ګټه   یاله خدایه جنت غواړي
تول په توره ګټل کېږي   خوتینګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندې پې مکان دی
آب دتورې بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي تردې وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه چې هرځه جهانګیران دي

ټول د توري په زښا کښې خپل مقصد ته رسېدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري یو بل ته بښلي

ته ویده وې په ځانګوکښې هیڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې نه له شرو دجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول ستانظرکښې و یکسانه
ستاپه سرباندې دپاسه مورکړه توره آوېزانه

په هغه وخت کښې بې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې مورداسې روزلې

که پوهېږې زما وروره! دهمدې ورځې دپاره
پښتنه موردځوی سرته ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتورولوه واره

بې دتوري له سپین مخه په بل مخ چې مین نشې
ستا به فرق له څاروی څه وي که قربان په وطن نشې

دوطن په نام وننګ تل سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتنونه مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحا ل په ترانوکښې مالیدلی دامضمون دی

„مړنې دي چې یادېږي په سندرواوپه ویر“
دهر نشې ورکولی دتېرې توري تاثیر

لکه غرېږه هسکه غاړه له آسمان لاندې اوسېږه
که ږلې اوتندراوري له خپل ځایه مه ښورېږه
بې له خدایه بل له هېچا اوله هیڅ شي مه وېرېږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته ځای په ځای ټینګ ودرېږه

(۱) الجنة تحت ظلال السیوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتوروله واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه دپښتون شاعر شعرونه
داچې اورې څه له مانه دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دې زړه کښې واړه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمه راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان ختېک خوشحال کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده که اسلام اودینداري ده
تقاضادزمانې ده اوکه پوهه هوښیاري ده
دپښتون عالي فطرت دی که غیرت ایمانداري ده
ددې تولوای پښتونه تانه دا امیدواري ده

چې ته بیاکړې غېره واړه استقبا ل دتېرشوکت ته
څوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به نه وي لویه خدایه که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې درست پښتون اوافغان راشي
بیاهماغه شپې او ورځې دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومینو بیازمونږه کاروان راشي

دادعاپه څوځواړودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نیموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم امیدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو امیدواردننداړې دي
دچاما ل اودولت خوښ دی په دنیاپې سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاریږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې ښه ورته ښکاریږي پخپل قام دده پېرزووي

ښه خبرېږه دغه رازشه ای زما دسترګوتوره
چې یوازې په دنیاکښې ژوندون نه کېږي هرګوره
هرپیغام چې یوغوړاوري بل ته هم رسیږي وروره
دیوازې ځان سوداته وباسه دزړه له کوره

ته بې ناست هغې بېړۍ کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه   په یوه ژبه ګړیږئ
په یوه نامه هرکله   اوپه هرځای کښې یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم   سرترسره تهٔ نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښې   لکه یووجودښکاریږئ

چې پردوله یوښکارئ همدغه مودی یو والی
نوک اوری کله بلیږي نشته تاسوکښې بیلوالی

غم مویوښادي یوه ده   په رګوکښې یوه وینه
زه اوته دیومخ سترګې   خلق موبولی ښی اوکینهٔ
دواړه یوشاني غړیږو   مرو د یووجود په مرینه
اختلاف دنظرنشته   چې موجب دبیلتون شینه

سپین اوتوردیوي سترګې کله یوله بل بیلیږي
په بیل رنګ کله دوه ورونهٔ یوله بله پردي کیږي

راشئ !ای پښتنوورونو   یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوندپاره   به هریوله سرتیریږو
خوشحالي به مویوه وي   په یوه غم به ګړیږو
په نامه دپښتنوالی   به مونږ واړه قربانیږو

یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه بیرته یوکوراو کهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي   دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي   له غمونه به خالي شي
د الفت خواړه اشعاربه   پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه   کورپه کوربه خوشحالي شي

څوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله ډیره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر

زه یې پیژنم شاعر دی بل څوک نه دی

چې دالوی جهان وړوکی ورته ښکاري

د وریښمواو زربفتو ښایسته تهٔ وکی

دنادان په تن زړوکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼې دمظلوم اوښکې

ددنيا بحرړندوکی ورته ښکاري

چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني

نا توانه ويرندونکۍ ورته ښکاري

ددنيا فاني عيشونه نعمتونه

دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځينې بوتان جوړوي

غلطه پوهه له سړی څنې شيطان جوړوي

دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ

جونه اوپيغلې سينګارونه کوي ځان جوړوي

تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار

فېشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي

دودانۍ اميدله هرچانه کېدلی نشي

له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي

چې انساني رڼا پيداشي په مغزوکښې دچا

هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ

واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی

نازېي هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله

کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوړي خوړي خبري

خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لرې ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته بې پرېږدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چې بې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشـــاعرورته پـــه مینـــه محبـــت هرکلـــه ګـــوري
دبـــل چـــاپرې نظرنشـــته ورتـــه نـــه ګـــوري ښـــاغلی

زه بـــې نـــوم درتـــه اوس ښـــیم تـــه ښـــه فکرپکښـــې وکـــړه
دلتـــه فکرهمدغســـــې لـــه نظـــره دی لوېـــدلی

خوارحسن

پـــــه زړوجاموکښـــــــې ماولیـــــــده حـــــــوره
دبـــــدرنګې مېـــــرمن لاس لانـــــدې مـــــزدوره
پـــــه ښایســـــت کښـــــې لکـــــه میاشـــــت وه نـــــوراني
پـــــه ښـــــه خـــــوی کښـــــې پرښـــــته وه آســـــماني
پـــــه نســـــب وه لـــــه هرچانـــــه معتبـــــره
پـــــه حســـــب بانـــــدې مېرمنونـــــه بهتـــــره
نـــــه پـــــوهېږم تقاضـــــاوه دآســـــمان دا
او کـــــه خـــــوی یاطبیعـــــت و د انســـــان دا
چـــې داهســـې شـــان بشـــره ښایســـته لـــه لمـــره
غورځـــــولی زمـــــانې وه لـــــه نظـــــره
دیوســـــف دغلامـــــی یوښـــــه نظیـــــرو
پـــــه رښـــــتیاچې دهمدغـــــه خـــــوب تعبیـــــرو
راتـــــه ویلـــــې پـــــې دحـــــا ل پـــــه ژبـــــه بانـــــدې
غریبـــــې پـــــه ســـــړی هســـــې چـــــاري کانـــــدې
قیمـــــت نلـــــري ښایســـــت دمزدورانـــــو
نـــه ښـــه خـــوی لـــره څـــوک ګـــوري دخوارانـــو
خـــــدای راکـــــړی ښـــــه صـــــورت ښـــــکلی ســـــیرت دی

خودخوارحســـن لـــر قـــدرلږ قیمـــت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه ليدل کېږي
حقيقت زاړه لباس کښې رتل کېږي

ډېرزماپه څېرښايسته ښکلي ښاغلي
مدام وينځي دپردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغريبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټ وي دانسانانو
خاوري مښي په مخ باندي دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عاليقدره

ډېرښه خلق په دنياکښې خواروزارشته
بداېانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپين سپېڅلومه غوليږه
بې پرواله خاکسارانو مه تيرېږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق ماليدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چينجی اوسي دوربښموپه قباکښې
پټ مخ ګرځي رياکار سپينه رداکښې

ديوسف څيروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخاده

راځئ! څېړي کړو داښې جامې رنګينې
پکښې وګوروڅېرې ډېرې ننګينې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره
سل پتنګان سوزي ديوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکوګرځي وريځې په آسمان کښې بيا
څه ژړاملګري ده دژوند ديوې برېښناسره
ټول باغ ژړيدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ
ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره
نه ښايي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي
لويه بدبختي ده که څوک نه ژاړي له چاسره
داسې بې غمي دې خدای په هېڅ کورکښې پيدانکړي
يوکورکښې چې ويروي اوبل خاندي له ليلاسره

حسن اونظر

دړانده بدای په کورکښې ښايسته ښکلی ليلاوه
دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده ېې تجلا وه
ډېوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و
بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه
دسپين مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو
څه قيمت اوقدرنه و، زړه کښې مينه ددنياوه
دښايست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه
بينايي د ذوق هېڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه
دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تېرېدلو
دمېووانتظار ډېرو دمادي ګټې سوداوه
دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و
بصيرت ته وه محتاجه په نظرپسې شيداوه
مال دولت له حده تېرو،واک ېې خپل وهرڅه ډېرو
مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربینا ذوق اوشعورغواړي

که په نیمه څوک پوهیږي دلیلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابیناوه

بلهای

یو یې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وایي

خېټه یې لویه اوکړه یې وره ده ډېره

غله یې ډېره مال یې ډېردی هرڅه ډېرورکړه

مزدوران وږي دي یوه بې یې مړه ده ډېره

کوټه توده ده تشناب تودی تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي دګدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خیروخیرات راوزي

چې تناره کښې خښېدلی تري پیړه ده ډېره

کورېې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکرېې زوړدی خیال یې زوړ ارزو زړه ده ډېره

په یوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوره ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغېږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اورېده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګرېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غېږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به یې خوشحال اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غېږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چاچي اېښي داشين خال ستاپه جبين دی

زما زړه هم دهغه له لاسه شين دی

ستا اېل کښي يې سل زړونه دي پېيلی

چاجوړکړی ستا دغاړي لونګين دی

جوړه شوی يې دلمرله پلوشونه

ستادعشق پرحرارت مي دايقين دی

سورسالودي سره لمبه ده نه پوهېږم

که زما دزړه په سروونو رنګين دی

دجمال پرښتي ته چي جوړولي

ورلېږلی چاسلام چا آفرين دی

معجزه ته دقدرت اودخلقت يې

په رښتيا چي خدای احسن الخالقين دی

خدای دي ساته په امان له بدوسترګو

دادعا دپرښتوزمونږ آمين دی

دنازمېرمني

ورودي خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستی کښي اېل وشکاوه له ياره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګي ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

ده غريبي خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله ديناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تايارانه ده اچولی دنيا داره سره

خبره نه پې ستاپه خويندوميندوڅه تېرېږي

ستاسروکاردی تمام عمرله سينګاره سره

زمونږ له حاله ځان خبرکړه په مونږ زړه وسېزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سيګاره سره

عيش وعشرت دومره ډېرپېرده دوطن مېرمنې

مينه پيداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

يوزړه په لاس کښې ونيسه نورزړونه مه ځوروه

مناسب نه دی داخويونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تيار

مه ګوره هيڅ دهغوخلقو له ريباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتګاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لیلی پسې ځم

مکېره په ماهسې ګمان چې په دنیا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په لیلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم
نه یم هغه چې به هرځای ته په هرچاپسې ځم
لوی اواره نه پېژنم یم دماشوم په مثال
ځوک چې کړي مینه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام یمه روان دلوېدو دارنه لرم
نه راستنېږم دسپورمۍ سپینې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دی دپردۍ باغچې ګلونه غواړي
ددنیا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړی نه یم چې دانه پسې له کوره اوزم
لکه بلبل دګل په لوری په بوراپسې ځم
له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

ځومره به ښه وی

چې په سپین مخ دې زلفې خورې وي
سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي
زه یم اوته یې نازونخرې وي
ځومره به ښه وي، ځومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـــــي زه حيـــــا كـــــړم او تـــــه شـــــوخي كـــــړې

زه جرئـــــت نكـــــړم خوتـــــه مســـــتي كـــــړې

شـــــــــي مهربانـــــــــه اودلـــــــــداري كـــــــړې

خـــــومره بــــه نبــــه وي، خــــومره بــــه نبــــه وي

چـــــي مــــــي حياشــــــي لــــــږ غونــــــدي لــــــري

زه درنـــــــزدي شـــــــم تـــــــه واپـــــــي لـــــــرې

درتـــــــه شـــــــروع كـــــــړم دعشـــــــق ســـــــندرې

خـــــومره بــــه نبــــه وي، خــــومره بــــه نبــــه وي

چـــــــي ســـــــتا پـــــــه غـــــــاړه وي اميلونـــــــه

زه دي وربـــــــــل كنبـــــــــي ږدمـــــــــه ګلونـــــــــه

تـــــــــه راتـــــــــه واپـــــــــي دزړه حالونـــــــــه

خـــــومره بــــه نبــــه وي، خــــومره بــــه نبــــه وي

چـــــي درتـــــه وايـــــم پـــــه مـــــاپي ګرانـــــه

لـــــه ټـــــول عالمـــــه لـــــه درســـــت جهانـــــه

تـــــه واپـــــي نـــــه يـــــم دومـــــره ارزانـــــه

خـــــومره بــــه نبــــه وي، خــــومره بــــه نبــــه وي

چـــــي شـــــم بېخـــــوده اوهرڅـــــه وايـــــم
ډيـــــره دي زياتـــــه لـــــه حـــــده ســـــتايم

تـــــه راتـــــه واپـــــي چـــــي زه خوســـــتا يـــــم

خـــــومره بــــه نبــــه وي، خــــومره بــــه نبــــه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم

زه بل ثوک نه یمه اولاددغریبانویمه

سکنی وروردعاجزانو د خوارانو یمه

یمه له خاورونه پیداخورمه له خاوروپیدا

دلاس نیالګۍ ددې غریبودهقانانویمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه

ډیروېریدلی له نامه دصاحبانویمه

چې ورته بل نیسي اوبه نوریې بې آبه غواړم

وینوته تږی زه دداسې بادارانویمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانویمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډېوولو پتنګانویمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانویمه

زما ګناه

نه مې دچاما ل خوړلی نه مې څوک وژلې دي

نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلې دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه
نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګو که دزړه ده نه پوهېږمه
بدمې چې لیدلی خداېږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لېږ غوندې چې جګه کړه
نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه
نوربې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه
پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې ډېرکاره درته ولاړدې تیېت سرونه هم
ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هېڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي
ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل
ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب

وربل یې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی
ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلو هارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی

کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی

داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی

تعبيرېې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی

مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشوندودپاسه مې پېزوان ليدلی دی

زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهېږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی

عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی

له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ايسارکړم
صياده! ماخوخورنګه زندان ليدلی دی

که هرېورانه وژنې خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان وګڼه
تيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه

دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم
ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان وګڼه

تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډېوه بلېږي
دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داټول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه

زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کایناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم

بحروفضامې دېوې منډې میدان وګڼه

شکایت نکړم له آسمانه څه ګیله نلرم

زما له لاسه دفلک څیرې ګرېوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی

په نری تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومینه مې په عقل وفکرلوبې کوي

چې ستا وربل شي پرېشان ماپرېشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصېږم دلښکروپه زور

دایازمینه کښې اسیرشهنشاهان وګڼه

دلیلی یواشارات بس دی دعاقل دپاره

دعشق سوداکښې لیوني ډېرهوښیاران وګڼه

دعشق اومینې په حرم کښې زه لوی شوی یمه

څوک چې بې مینې ژوندکوي هغه حیوان وګڼه

چې دجما ل ډېوه شوه بله پتنګان شوه پیدا

لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه
له تورلوګی نه يې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه
چې توېې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمې ټيټ کړخپل ګريوان ته دمعناپه لټون
له يوه څاڅکی راته لوی دريابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هرې قطرې نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې
شعوربيناشو ذوق پيداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادۍ ته مې کړه مخه ټول جهان شوګلزار
له سپېروخاوروښايسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپين ما چې په نظردمحبت وليدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زرو دپاره ولې مونږ څخه مريونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم

باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه

نه وم خبرچې څه کوم دڅه مقصدپاره

رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت

فرق دحق اودباطلولوی حکمت دی

ددماغ اوزړه همدغه عبادت دی

چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله

اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دی

بې له علمه بې له عدله بې له رحمه

په چابانديې رواکله حکومت دی

که مې څوک په لښته ووهي ظالم دی

که قانون مې غوڅوي سرعدالت دی

ديوه شخص نوکري خوغلامي ده

لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دی

چې خپل ځان ګڼي خادم دخادمانو

په دي رازښه پوهيدلی نن“ الفت“ دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران

زمونږ په محله کښې يودوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل ماموپه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړی بې پيتې وي دوی شوروا له موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

ميوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارماموړين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډۍ صفت يې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار يې په کاله کښې پراتې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پيروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل ماموركره كله سابه كله شوروا وي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دپوروړو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال يې داوي

هغه څنګه ماموردی ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښې دی هغه ځنې بهتردی

هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي داپې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هریوواییې چې بلبل دی

دپوهې صفتونه ېې کوو مګرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهېږم څه پرې کېږي

سم نشي درېدلی ډېرکږېږي اوتېږېږي

سرتیټ غاړه کږه شي لاس سینې نه نه بېلېږي

اوضاع اوحرکات یې تېټ اوپست رامعلومېږي

زمونږ په ماموړینوکښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومدیران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداامورسره جلاکړو

دایوهرځای کښې وستایو د ابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتمیزوکړو دحق جذبه پیداکړو

لایق اونالایق وپېژنووطن رڼا کړو

ترڅوبه پټوو سترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن ویښوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه

دحق جذبه ده چې په ځوی دپلاربوتان ماتوي

يوه سړي باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده ټينګ دی يوپه سله تقليد

دارازسدونه خاوندان دټينګ ايمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قيدونه

که هرچامات کړه هغه مکردشيطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کېږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصيت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکيږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنيکه په قدم مه ځه حقيقت پسې ځه!

هغه دودپرېږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه
دحق ورمېږمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

که څنډې کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهيږې؟ چې ګردونوکښې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يومېلمه له کوم هېواده
چې پې خپل کالي ښندلی په ښووارو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهانګردو
مخ اوښت باندې پې پروت دلارې ګردو

ماوې ښه دې وليدل په دې جهان کښې
ويلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پيداډېرعالمونه
چې آبادې کړه لوی کلې لوی ښارونه

يوښوورځې پې دژوندسندرې ووې
بېرته خاورې شوه اوچت پې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران و خو باقي پې لا آثارو
يومرغه په دېوا ل ناست داپې ګفتارو

دغه زوړدېوا ل چې ګورئ په يووخت کښې
جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له گلشنه راجداشي

یابخارله دریابونوپه هواشي

یوه ورځ به هم زمونږله خاورو دوږو

یوگرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرداوملت

(۱)

په زرگونوکلوژوندکړي ملتونه

په قرنو قرنو ځملي وي ولسونه

د افرادو دعروج هسې مثال دی

لکه وي چې دریابو نوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی

دملت اجماع قانون دشریعت دی

پس دخدای اودرسول له امرونهی

دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که خه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست یې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټوله راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زېرنده ددغسې کتوده

سړیتوب

دتوتیانو له وینه دامعلومېږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي
سړی نه دی چې یې کاردسړو نه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه یې مه بوله تورکانۍ دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکربانديې کارکول دی
خپلو ټولو کوښښو خپلو نقشو نه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لوېږم
څوک مې نه ویني په سترګوچې څه کېږم
دښایست قدرمې هېچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډيمرکراسي

پرستش ديوه تن بت پرستي ده
دمسلک پيروي لويه ازادي ده
په کوم ځای کښې چې يوفکرکړي کارونه
هلته خوشې مهمل لفظ ديموکراسې ده

دروح اطمينان

هغه ځای کښې وي دژوند واږه خوندونه
چې څوک نهويني څه زجربې قانونه
اطمينان دروح اوفکرهلته بويه
چې اصول اوقوانين کوي کارونه

صبر

(۱)

ځينې وايي صبرغم کښې نه ژړل دي
داولادپه مړينه ږيره نه شکول دي
که صحيح معنايې غواړې زما جانه
په سختيوکښې دخپل ځان نه بايلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه خوک ویرېږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسېږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاخوک زیات له ضرورته په قارېږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحرووې په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکېږي
لکه ورکه چې سپوږمی شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلېخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې
فکروي ددماغونوبنګلوکښې
په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي
محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه
چې يې اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخوزړه نه صبرېږي چې عادت شي
دښمن هم سړی ته خوږشي چې ياري شوه

فکر او کار

(۱)

چې له لرې سړی کاندې سنجشونه
کارته نه رانږدې کېږي کړي فکرونه
له دې فکراوسنجش نه پیداکېږي
دماغونوکښې سودازړوکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زیارکړي

چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي

چې عمل اوفکریوله بله بېل شي

عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرېغلومنګي خپل ډکول

یومنګی دډکېدووخت کښې ویل

تږي نه یواوبه څکوخونه پوهېږو

چې څه رازبه وي دتږی اوبه څکل

(۲)

په رښتیا چې څوک منګی غوندې ډکېږي

ورو تږولږه احواله څه خبرېږي

په کندوانوڅوک پوره نه شي اچولی

که په لوږه دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وایي سوی پتنګان

چې مونږ پژنوسېزونکی دخپل ځان

مونږله شمع، شمع اورله تیلی واخیست

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیلی واخیست اورله لاسه دانسان

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالیږي
ستاله باغه دبهارورمه تاویږي
ښایسته جونې ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دي په ګلونو تیریږي

(۲)

ګوره پرې نږدې داځمکه هسې شاړه
دنیاده ستا دغوایي په ښکرولاړه
نن ملاتیته کړه خپل کارته غفلت مکړه
بیا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپیداشو
فکر او ذوق سره یوځای شوه ښه نظرپیداشو
ښایست پې ولیده دعشق پکښې اثرپیداشو
له دغو ټولونه بیاشعراو هنرپیداشو

مات کودړی

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویلـــــــــی زه وم روغ منګـــــــــی کـــــــلال جـــــــــوړکړی

دلتــــــه لوبوکښـــــــې زه مـــــات یــــوه ځلمــــــی کـــــړم

یـــــــــوې پېغلـــــــــــې پـــــــــه اوړوومــــــــــــه راوړی

(۲)

دجهـــــــان هـــــــره ذره کښـــــــې عشـــــق عیـــــان دی

مــــات کــــــودړی ســــره هــــــم دعشـــــق داســــتان دی

ډېـــــــرمین پـــــــه دې ګـــــــودردې یوځـــــــای شــــــوې

ډېرمنګـــــــې دلتــــــه مـــــات شــــــوې لښــــــدبیان دی

خوشحالي

کـــــــــوروکلي کښـــــــــې ســــــــکوت اوقـــــــــراري وه

چـــــې کتـــــل مـــــې پـــــه کوخوکښـــــې خوشـــــحالي وه

یوناخاپـــــــــــه راپیـــــــــداکوم لیـــــــــونی شــــــــــو

ماشــــــــومان ورتـــــــه راغونډشـــــــــوه خوشـــــــحالي وه

تور او سپین

کــــــه مــــــې سرشــــــې دهــــــاتي لــــــه پښــــــولاندې

کــــــه لــــــه پاســــــه مــــــې راغورځــــــوي دلانــــــدې

تورتــــــه ســــــپین نشــــم ویلــــی ســــپین تــــه تــــورزه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دااميـــــدي خـــــوک لـــــه مانـــــه هـــــيخ نـــــه کانـــــدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخومره لوی حکمت دی
ژوندپاره ډېرضروردا حرارت دی
مګرګوره دآسمان سپينې سپوږمۍ کښې
خاوند اينښې دجمال شعري کيفيت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمرژوندګوهرشته
دسپوږمۍ رڼا کښې بل کيف واثرشته
په جهان کښې دي ضروردواړه څيزه
ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سليمان دی
ماليدلی په قدرت کښې دانسان دي
په رښتيا که ته څه کارورځنې واخلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې هغه سپین اوتوردېوان دي

(۲)

څه چې غوښتی سلیمان دسبا ښارنه

ته یې مومې دسبا ورځې له کارنه

دبلقیس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی

دا امیدکېږي دشپو ورځوله زیارنه

حقیقت

(۱)

کبان وایي ژوندپیدادی له دریابه

سمندروایي چې دی داورله تابه

لټوي یې دهوامرغان هواکښې

حقیقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وایي دګل رنګ دی دستایلو

نسیم وایي خوشبویي بویه دوړلو

فیصله درنګ وبوی شوله مشکله

سرګردانه کړ نسیم شوردبلبلو

(۳)

ځینې وایي غوټۍ خاندي هوسېږي

زړه تنګې نه نجات مومي چې غوړېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینـــــــــــي نـــــــــوروايي لـــــــه ډېـــــــرې زړه تنګـــــــــی نـــــــه
زړه يــــــــې چـــــــوي اوګرېـــــــوان يـــــــې څيــــــری کېـــــــږي

ثواب

دبــــــــــــــــــداى ثــــــــــــــــواب دوری مـــــــــــــــېرو ل دی
دفقيرثــــــــــــــواب روژې خــــــــــــــدای تـــــــــــــه نيــــــــــو ل دی
غـــــــــازي وژنــــــــــي بــــــــــل ســـــــــــېری ثـــــــــواب دپـــــــــاره
دشـــــــــهيدثواب خپـــــــــل ځـــــــان پـــــــــه بـــــــــل وژ ل دی

دشاعرشعار

پـــــه سرکښـــــــــي فکــــــــردوطن پـــــه زړه کښـــــــي مينـــــه ديـــــار
دزوراوظلـــــــــــــــم لـــــــــــــوی دښـــــــــــمن دازادی طرفـــــــــــــدار
پـــــــــــه حـــــــــــق ويلومــــــــــــاتوي بـــــــــــت اوطلســـــــــــم دېار
شـــــــاعر دپـــــــــاره مناســــــــب دی همدغســــــــــــــي شـــــــــعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پېژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزيز خان په کڅ کښې زېږېدلی دی.
پلار يې ميرسيد پاچا اونيکه يې سيد فقير پاچا دی.
په ۱۳۱۴ کښې د انيس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱۶ کښې د انجمن ادبي له غړيتوب سره د زيری د جريدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدير مرستيال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدير.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بيا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جريدې مدير.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبايلو عمومي مدير.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکيل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حيث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغيو خلقو د شورى اتمی دورې ته وکيل وټاکه.
په ۱۳۳۴ کښې د جلال اباد له خوا د لويې جرګې وکيل وټاکل شو.
په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئيس مقررشو او د پوهنی دوزارت د عالي شورى په غړيتوب ومنل شو. همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبياتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئيس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له مياشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جريدې د امتياز خاوند هم و، چه د ليکوالۍ ډېر زيات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامينو په ليکلو اوتهيه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زياتې مقالې يې په دې جريده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه يا د اداری په نامه نشر شوي.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.
۲- بله ډيوه.
۳- لغوي څېړنه.
۴- پښتو سندرې.
۵-عالي افکار.
۶- څه ليکل يا ليک پوهه.
۷- ادبي بحثونه.
۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
۱۰- د آزادۍ پيغام.
۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخیالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱۴- غوره نثرونه.

۱۵- املاٴ او انشاٴ.

۱۶- لیکوالی (املاٴ او انشاٴ) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډېر زیاتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وینا.

هغه کتابونه يې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی خرک (دپښتو لغاتو مقایسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظريات.

۴- ښه لمسون.

۵- د ټولني علم (ترجمه).

۶- د موفقيت لار (ترجمه).

نورو هيوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د یوه هیئت په مشرۍ پېښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د یوه کلتوري هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د یوه هیئت په غړیتوب مونشن ته تګ د مستشرقینو په ۲۴ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

۴- د ۱۳۳۷ د میزان په ۳ مه تاشکند ته د یوه هیئت په غړیتوب د اسیائي او افریقائي لیکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولني په بلنه.

۶- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د یوه هیئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقینو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولني په بلنه.

په دغو سفرونوکښې يې دا ځایونه لیدلی دی.

مسکو- لیننګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کیف- ولګا ګراد- تفلیس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.

په دې سفر ونوکښې يې په رسمي دعوتونوکښې ډېرې وینا وې کړی اوکنفرانسونه يې ورکړیدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه وینا

دالفت اشعار

www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library